

Tijdens de consensusvergadering kreeg de bibliografiegroep de opmerking dat het literatuuroverzicht de indruk wekt dat er onvoldoende onderbouwing is voor het voorschrijven van PPI's bij refluxoesofagitis, hetgeen de richtlijnen tegensprekt (de richtlijnen geven een hoge graad van evidentie aan deze aanbeveling).

Bij het plannen van het literatuuroverzicht heeft de bibliografiegroep inderdaad studies met de groep met patiënten met **refluxoesofagitis graad A & B** gemist voor de vergelijkingen **PPI vs. controle, PPI vs. H2RA en PPI vs. prokinetica**.

De systematische review die in het hoofdstuk "GORD" voor deze vergelijkingen wordt besproken, includeerde enkel studies bij patiënten met **niet-erosieve refluxziekte**, terwijl de systematische review in het hoofdstuk "Refluxoesofagitis" enkel patiënten met **refluxoesofagitis C & D** besprak.

Het blijft waar dat er weinig evidentie bestaat over patiënten met refluxoesofagitis graad C & D (wat overigens zeker niet wil zeggen dat PPI's daarom niet aanbevolen zijn bij deze groep), maar er is wél meer onderbouwing voor patiënten met refluxoesofagitis in het algemeen. Dit werd niet besproken in ons literatuuroverzicht, daarom volgen hier enkele bijkomende gegevens:

The **GORD 2013 recommendation** (Katz, P. *Guidelines for the Diagnosis and Management of Gastroesophageal Reflux Disease. The American Journal of Gastroenterology. 2013*) regarding PPIs in reflux oesophagitis was based on a 1997 meta-analysis (Chiba et al.: *Speed of Healing and Symptom Relief in Grade II to IV: A Meta-analysis. GASTROENTEROLOGY 1997;112:1798–1810*).

In this meta-analysis, an indirect comparison was made between PPIs, H2RA, and placebo, for the healing of oesophagitis.

- Proportion of healing with placebo: 28.2%
- Proportion of healing with PPIs: 83.6%
- Proportion of healing with H2RA: 51.9%

De NICE 2014 guideline (NICE. *Gastro-oesophageal reflux disease and dyspepsia in adults: investigation and management. NICE Clinical guideline. 2014*) performed a systematic search up until 2004, and a meta-analysis of the selected studies regarding pharmacological treatment of GORD. **Applicable to mild oesophagitis en NERD**. It was not deemed necessary by NICE to alter these recommendations or to renew the search when the guideline was updated in 2014.

Outcome: acute healing of reflux oesophagitis

PPI vs placebo	4 RCTs, 380 patients	SS more healing with PPI RR 3.53 (95%CI 2.17 to 5.73)
----------------	----------------------	---

H2RA vs PPI	16 RCTs, 2312 patients	SS more healing with PPI RR 0.57 (95%CI 0.52 to 0.63)
PPI vs prokinetics	1 RCT, 272 patients	SS more healing with PPI 56% vs 26% healed

Outcome: relapse of reflux oesophagitis (maintenance therapy)

PPI vs placebo	9 RCTs, 1381 patients	SS less relapse with PPI RR 0.25 (95%CI 0.15 to 0.42)
PPI vs H2RA	7 RCTs, 941 patients	SS less relapse with PPI RR 0.35 (95%CI 0.26 to 0.48)